

Ohjeita ja tietoa edunvalvontavaltakirjan laatijalle

Tähän tekstiin on kerätty vastauksia useasti kysytyihin kysymyksiin. Tästä tekstistä on hyötyä, kun sinulle tulee mieleen kysymyksiä tietojen keräämisen yhteydessä!

Edunvalvontavaltuutus – valtakirja tulevaisuuden varalle

Edunvalvontavaltakirja tehdään nyt, kun kaikki on vielä hyvin. Edunvalvontavaltakirja tulee voimaan vasta sitten, jos valtakirjan tekijä tulee kykenemättömäksi hoitamaan omia asioitaan.

Valtakirjan laatiminen on suositeltavaa jokaiselle, jolla on lähipiirissään erityisen luotettu henkilö omaksi asioidenhoitajakseen. Valtuudet kattavat sekä talouteen että terveyteen liittyvät asiat. Asioidenhoito edunvalvontavaltakirjan avulla on valtuutetulle mahdollisimman joustavaa ja helppoa.

Me tunnemme edunvalvontavaltuutuksen juridiikan, ja tarvitsemme tarkat tiedot tahdostasi, jotta saat varmasti sinulle oikeanlaisen valtakirjan. Tulevaisuudessa voimaan tuleva valtakirja kannattaa olla mahdollisimman kattava, jotta asiasi hoituvat varmasti toivomallasi tavalla.

Edunvalvontavaltuutetun valinta

Edunvalvontavaltuutus perustuu sinun ja valtuutetun keskinäisen luottamuksen varaan. Edunvalvontavaltuutettu saa laajat valtuudet toimia puolestasi ilman säännöllistä valvontaa ja byrokratiaa. Tästä syystä valtuutetun valinta on erittäin tärkeä.

Edunvalvontavaltuutetuksi valitaan yleensä erittäin luotettu henkilö, joka voi olla esimerkiksi oma puoliso, lapsi, lähisukulainen tai ystävä.

Nimeätkö valtuutetuksi puolisoni vai lapseni?

Usein kysytään, että kannattaako valtuutetuksi nimetä puoliso vai lapset? Vastaus riippuu tilanteesta: jos puolisoista molemmat hoitavat perheen asioita, ja käyttävät esimerkiksi verkkopankkia, suosittelen puolison nimeämistä valtuutetuksi puolison iästä huolimatta. **Tärkeintä on pohtia, kuka hoitaisi asioitasi huomenna, jos yön aikana saisit sairaskohtauksen?** Jos puoliso ei käytä verkkopankkia tai hoida yhteisiä asioitanne, on tällöin ehkä mielekästä valita asioidenhoitajaksi suoraan joko lapsi tai muu läheinen henkilö.

Valtuutetun sijaiset

Valtuutetulle kannattaa nimetä myös sijaisia. **Matkustamme puolisoni kanssa usein samassa autossa**, joka on yksi tärkeä syy sille, miksi valtuutuksessamme on useita sijaisia edunvalvontavaltuutetulle.

Edunvalvontavaltuutuslaissa sijaisista käytetään nimityksiä toissijainen valtuutettu ja varavaltuutettu. Toissijainen valtuutettu on sijainen valtuutettuni pysyviä esteellisyytilanteita varten, eli esimerkiksi puolisoni kuolemaa varten. Varavaltuutettua tarvitaan, jos puolisoni on tilapäisesti esteellinen hoitamaan asioitani. Tilapäinen esteellisyys voi johtua esimerkiksi sairaudesta tai eturistiriidasta.

Useimmat nimeävät valtakirjaan monta sijaista, joista kaikki ovat sekä toissijaisia valtuutettuja että varavaltuutettuja. Toissijainen valtuutettu ja varavaltuutettu voi siis olla sama henkilö.

Lisätietoa tilapäisistä esteellisyystilanteista ja perheen ulkopuolisesta valtuutetusta

Tilapäisiä esteellisyyksiä voi syntyä esimerkiksi tilanteissa, joissa lähisukulaisesi ovat kiinnostuneita ostamaan omaisuuttasi, esimerkiksi asuntosi tai autosi. Esteellisyys voi syntyä myös, jos osallistutte läheisesi kanssa samaan kuolinpesään. Lain mukaan valtuutettu on tilapäisesti esteellinen/jäävi hoitamaan asiaa, jos vastapuolena on oma lähisukulainen (serkkua läheisemmät sukulaiset).

Mikäli sinulla on erityisen luotettu suvun ulkopuolinen ystävä, suosittelen nimeämään ystävän lähimpiin ulkopuoliseksi valtuutetuksi lähimpiin esteellisyystilanteita silmällä pitäen. Tällöin myös perheen sisäiset jääviystilanteet ratkeavat helposti ja joustavasti!

Jos et löydä perheen ulkopuolista valtuutettua, esteellisyystilanteet ratkaistaan tarvittaessa maistraatin määräämään edunvalvojan avulla. Perheen ulkopuolisen valtuutetun valinta ei ole pakollinen edunvalvontavaltakirjan laatimiseksi.

Huomioi, että mikäli olet määrännyt lahjoituksista edunvalvontavaltakirjassa, vain perheen ulkopuolinen valtuutettu on lain mukaan oikeutettu toteuttamaan lahjoitukset.

Edunvalvontavaltuutetun hoitamat asiat

Tyypillistä on, että valtuutettu hoitaa kaikki asiat, joilla on taloudellista merkitystä. Laajat valtuudet annetaan lyhyellä lauseella ”valtuutettu on oikeutettu hoitamaan omaisuuttani koskevat ja muut taloudelliset asiani”. Valtuutus kattaa niin raha-asiani, autoni, veroihin, lääkkeisiin kuin myös sosiaaliturvaetuksiin liittyvät asiat.

Valtuutetulla on oikeus hoitaa huolellisesti myös hyvään hoitoon, hoivaan ja huolenpitoon liittyvät asiat. Valtuutetun tehtävänä ei ole hoitaa, vaan järjestää hoito ja hoiva sinun toiveitasi mukaisesti. Valtuutettu saa esimerkiksi päättää mahdollisuuksien rajoissa hoitopaikasta.

Valtuutettu toimii sinun etujesi puolustajana. Hän varmistaa, että sinun etukäteen ilmaisema hoitotahtosi toteutuu täysimääräisesti. Edunvalvontavaltuutettu saa valtuudet toimia potilaslain mukaisena laillisena edustajana, joten hänen asemansa on virallinen kaikissa hoitoa koskevissa laitoksissa. Hoitotahdon yli ei voida kävellä missään tilanteessa.

Valtuutetulla on oikeus myös myydä asunto-osakkeeni. Asuntojen osalta on välttämätöntä tietää, jos omistaa kiinteää omaisuutta: esimerkiksi kiinteistön, kesämökin, metsää tai peltoa, on tällöin valtakirjassa määrättävä kiinteistöstä erikseen!

Edunvalvontavaltakirjassa voidaan määrätä myös, että merkittävää omaisuutta myytäessä myyntiin on pyydettävä suostumus kaikilta perillisiltä. Valtakirjassa on lisäksi mahdollista huomioida myös testamenttiin tai lahjakirjaan liittyvä hallintaoikeus.

Valtuutettujen valvonta ja tiedonsaantioikeus

Edunvalvontavaltuutettuun luotan itse niin paljon, että maistraatin ei tarvitse vuosittain valvoa valtuutetun toimintaa. Maistraatin valvonta lisää byrokratiaa, joten sitä en suosittele kuin poikkeustapauksissa! Lähipiirille annetut tiedonsaantioikeudet ovat useimmiten riittävä valvonnan muoto, joista on ollut puhetta yllä.

Edunvalvontavaltakirjassa olen määrännyt, että kaikilla perillisilläni on oikeus saada **selvitystä siitä, miten minun taloudellisia asioitani hoidetaan**. Näin ollen perillisillä on oikeus saada nähtäväkseen kerran vuodessa esimerkiksi tiliotteeni. Taloudellisia asioita koskevalla tiedonsaantioikeudella haluan lisätä läpinäkyvyyttä ja ehkäistä mahdollisia perintöriitoja.

Hoitoon ja huolenpitoon liittyvissä tilanteissa viranomaisten salassapitovelvollisuus on laaja. Minulle on kuitenkin tärkeää, että kaikki ydinperheeseeni kuuluvat läheiset saavat suoraan minua hoitavilta tahoilta tiedot akuuteissa hätätilanteissa. Haluan, että läheiseni saavat keskustella myös keskenään minun salassa pidettävistä tiedoista. Tästä syystä olen määrännyt edunvalvontavaltakirjassa läheisteni tietojensaantioikeudesta.

Edunvalvontavaltuutuksen säilyttäminen

Edunvalvontavaltuutuksen allekirjoittamisen jälkeen asiakirjaa säilyttää yleensä joko valtuutuksen tekijä tai valtuutettu. Valtuutusta ei siis viedä maistraattiin säilytettäväksi. Maistraattia tarvitaan vasta, jos valtuutuksen tekijä menettää kykynsä hoitaa omia asioitaan.

Valtuutuksen säilyttämisessä tärkeintä on, että valtakirja on tallessa tulevaisuutta varten jos tarpeen käyttämiseksi ilmaantuu. Valtuutuksesta täytyy siis säilyttää alkuperäinen allekirjoitettu kappale hyvässä tallessa.

Edunvalvontavaltuutuksen käyttöönotto

Edunvalvontavaltuutuksen vahvistamiseksi valtuuttajan kotipaikan maistraattiin toimitetaan alkuperäisen edunvalvontavaltuutuksen lisäksi hakemus edunvalvontavaltuutuksen vahvistamiseksi ja lääkärinlausunto valtuuttajan kykenemättömyydestä huolehtia omien asioiden hoidosta.

Maistraatti tutkii edunvalvontavaltuutuksen alkuperäisyyden ja lainmukaisuuden sekä varaa valtuuttajalle ja valtuuttajan läheisille tilaisuuden tulla kuulluksi valtuutuksen vahvistamisesta. Kun kaikki on kunnossa, maistraatti vahvistaa valtuutuksen voimaan leimallaan. Valtuutuksen vahvistaminen on kestänyt useassa maistraatissa parhaimmillaan vain yhdestä kolmeen viikkoon.

Edunvalvontavaltuutuksessa annetut valtuudet tulevat voimaan vasta, jos valtuutuksen laatinut henkilö tulee itse kykenemättömäksi hoitamaan omia asioitaan.

Edunvalvontavaltuutuksen puolestapuhujat

Edunvalvontavaltuutus.com